

UPPGIFTER FÖR GYMNASIEDIPLOMET I BILDKONST 2024–2025

1. BERÄTTELSER OM SKOGEN

Skogen har en särskild betydelse för oss finländare. I finländska sägner och folktro har skogen och dess invånare en viktig roll. Historiskt sett har skogens råvaror haft en viktig roll för den finländska ekonomin. Idag står ”det gröna guldets” för en stor del av exportinkomsterna. Skogen kan även användas för rekreation av olika slag.

Många finländare har ett personligt förhållande till skogen. Vi utnyttjar de många betydelseerna förknippade med skogen i våra berättelser. Vi tolkar och ifrågasätter även ständigt de olika betydelseerna. Berättelserna lyfter även fram nya sätt att se på skogen.

Uppgift: Hitta på, planera och skapa ett konstverk eller en produkt som behandlar berättelser om skogen eller skogens betydelse. Namnge konstverket eller produkten.

Framställningssätt: Fritt

2. EN ANNAN ART

Redan under antiken ansåg filosofen Protagoras (ca 490–420 f.Kr.) att människan är alltings mått. Vi betraktar fortsättningsvis vår omvärld i första hand ur vår egen arts perspektiv. Inom vetenskapen har man först under senare tid insett på hur många olika sätt djur kommunicerar med varandra och hur intelligenta olika arter är. Allmänt taget utgår vi från det mänskliga perspektivet i vårt tänkande och våra handlingar. Skulle vi kunna anta perspektivet hos en annan art i stället för vårt eget mänskliga perspektiv?

Uppgift: Hitta på, planera och skapa ett konstverk eller en produkt ur en annan arts perspektiv. Namnge konstverket eller produkten.

Framställningssätt: Fritt

3. AI-UTMANINGAR

När man för in ett enormt antal bilder och information om bilderna i ett AI-program, lär sig algoritmen vad bilderna föreställer. Utgående från detta kan programmet skapa nya bilder. I och med att tekniken utvecklas tillkommer nya möjligheter för att skapa olika slags bilder med hjälp av artificiell intelligens.

Det finns dock många utmaningar förknippade med användningen av artificiell intelligens. Källmaterialet som används kan innehålla snedvridningar eller återspegla fördomar. Det här innebär att bilder som skapats av artificiell intelligens kan vara förvrängda eller vilseledande. En bild som skapats av artificiell intelligens kan även innehålla upphovsrättskyddat bildmaterial. De immateriella rättigheterna när det kommer till AI-bilder är fortfarande delvis oklara och lagstiftningen kommer att preciseras i framtiden.

Artificiell intelligens utmanar oss att reflektera över bilder och deras syfte samt underliggande försök att påverka oss.

Uppgift: Undersök och testa olika visuella AI-program. Hitta på, planera och skapa ett konstverk eller en produkt som behandlar möjligheter och/eller utmaningar med koppling till bilder som skapats av artificiell intelligens. Namnge konstverket eller produkten.

Framställningssätt: Fritt

4. DET SOM ÖGAT INTE KAN SE

Världen bortom vårt synsinne har behandlats inom konsten på många olika sätt. I sina verk har konstnärer till exempel beskrivit utopier, religioner, ideologier, det undermedvetna, sin livsåskådning, sina fantasier och sina visioner. Moderna konstnärer behandlar och skapar även virtuella världar i sina verk.

Uppgift: Undersök hur och varför konstnärer har beskrivit det som ögat inte kan se. Planera och skapa ett konstverk eller en produkt som behandlar temat.

Framställningssätt: Fritt

5. LÅT ALLA BLOMMOR BLOMMA

Med blommor kommunicerar vi olika budskap och olika blommor är förknippade med olika saker. Med blommor gratulerar vi den som tagit examen och hedrar minnet av den avlidne vid begravningen. Inom bildkonsten har blommor genom tiderna avbildats och fått symbolisera olika saker samt berätta historier. I litteratur och poesi kan man använda bildliga uttryck såsom att "blomma ut".

Uppgift: Planera och skapa ett konstverk eller en produkt som behandlar temat blommor. Namnge konstverket eller produkten.

Framställningssätt: Fritt

6. VÅR VARDAG

Vår vardag utgörs av flera mindre beståndsdelar, som vi inte nödvändigtvis fäster någon större uppmärksamhet vid. Kollektivtrafiken i alla sina former och många andra tjänster underlättar vår vardag. Vi sätter värde på en fungerande infrastruktur först när störningar leder till avbrott. Även osynliga tjänster och strukturer, såsom vattendistribution, avloppsnät och dataförbindelser, är en nödvändig del av vår vardag. Vår vardag underlättas även av flera redskap, maskiner och föremål. En välplanerad, trygg och fungerande miljö är tillgänglig för alla.

Uppgift: Planera och genomför i samarbete ett projekt där ni granskar vardagens beståndsdelar ur en synvinkel som ni själva valt. Namnge ert gemensamma projekt. I projektet kan studerande delta som avlägger gymnasiediplom i olika läroämnen. I gymnasiediplomen ska man följa de anvisningar som Utbildningsstyrelsen utfärdat för respektive gymnasiediplom. I de gemensamma projekten kan även aktörer utanför gymnasiet delta.

Uppgiften kan också avläggas individuellt.

Framställningssätt: Fritt